

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

DRUGI ODJEL

PREDMET BOSILJEVAC protiv HRVATSKE

(Zahtjev br. 3681/16)

PRESUDA

STRASBOURG

18. travnja 2023.

Ova je presuda konačna, no može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Bosiljevac protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući u odboru u sastavu:

Pauliine Koskelo, *predsjednica*,
Lorraine Schembri Orland,
Davor Derenčinović, *suci*,

i Dorothee von Arnim, *zamjenica tajnika Odjela*,
uzimajući u obzir:

zahtjev (br. 3681/16) protiv Republike Hrvatske koji je hrvatski državljanin g. Dario Bosiljevac („podnositelj zahtjeva”), koji je rođen 1984. godine i živi u Aljmašu i kojeg je zastupao g. B. Kopf, odvjetnik iz Osijeka, podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 17. prosinca 2015.,

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada”), koju je zastupala njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik, obavijesti o prigovoru o nepoštenosti u upravnom postupku, a da se ostatak zahtjeva odbaci kao nedopušten, očitovanja stranaka,
nakon vijećanja zatvorenog za javnost 28. ožujka 2023.,
donosi sljedeću presudu koja je usvojena na navedeni datum:

PREDMET SPORA

1. Predmet se odnosi na upravni postupak u kojem je podnositelj zahtjeva tražio, zbog svojeg zdravstvenog stanja (cerebralna paraliza), da mu se prizna pravo na obiteljsku mirovinu nakon smrti svojega oca.

2. Kako bi odlučila o zahtjevu podnositelja, upravna tijela odredila su dva vještačenja svojih internih medicinskih vještaka. Na temelju tih vještačenja, kojima je utvrđeno da zdravstveno stanje podnositelja zahtjeva ne predstavlja opću nesposobnost za rad (zakonski uvjet za priznanje prava na obiteljsku mirovinu), upravna tijela odbila su njegov zahtjev. Njegovu naknadnu upravnu tužbu odbio je Visoki upravni sud.

3. Podnositelj zahtjeva pred Sudom je prigovorio, na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije, da je zbog postupovnih nedostataka povezanih s načinom na koji su vještačenja provedena i zatim upotrijebljena da bi se odlučilo o osnovanosti njegova zahtjeva, postupak pred upravnim i pravosudnim tijelima, u cjelini, bio nepošten.

OCJENA SUDA

4. Sud primjećuje da zahtjev nije očigledno neosnovan u smislu članka 35. stavka 3. točke (a) Konvencije niti je nedopušten po bilo kojoj drugoj osnovi. Stoga se mora proglasiti dopuštenim.

5. Opća načela relevantna za ovaj predmet sažeta su u predmetu *Letinčić protiv Hrvatske* (br. 7183/11, stavci 46. – 51., 3. svibnja 2016., s ondje navedenim daljnjim upućivanjima).

6. Sud primjećuje da su nalazi internih medicinskih vještaka bili pravno obvezujući za upravna tijela (članak 113. stavak 1. hrvatskog Zakona o mirovinskom osiguranju koji je bio na snazi u relevantno vrijeme). Sud vodi računa i o tome da su, iako je Visoki upravni sud mogao donijeti drukčiju ocjenu o osnovanosti predmeta, interna vještačenja upravnih tijela bila od presudne važnosti za konačnu odluku u predmetu jer su se odnosila na medicinsko područje koje suci ne poznaju (usporedi gore navedeni predmet *Letinčić*, stavci 19., 25. i 64.).

7. Međutim, Sud primjećuje da podnositelj zahtjeva nije mogao djelotvorno sudjelovati u postupku provođenja tih vještačenja i da Visoki upravni sud nije kritički pristupio tim postupovnim nedostacima i uklonio ih.

8. Naime, u prvom nalazu i mišljenju internog vještaka navedeno je da je podnositelj pregledan u predvorju prostorija upravnog tijela, kamo je došao u invalidskim kolicima, i da u takvim uvjetima nije bilo moguće utvrditi njegov točan status. U drugom nalazu i mišljenju, internog vještaka koje nikad nije dostavljeno podnositelju, navedeno je da je vještak pregledao medicinsku dokumentaciju u spisu i da zdravstveno stanje podnositelja ne predstavlja opću nesposobnost za rad. Ni u jednom vještačenju nisu objašnjeni razlozi za donesene zaključke. Podnositelj je za sadržaj tih vještačenja saznao tek nakon što su upravna tijela donijela odluke o odbijanju njegova zahtjeva za priznanje prava na obiteljsku mirovinu.

9. Visoki upravni sud odbio je podnositeljevu upravnu tužbu u nejavnoj sjednici. Umjesto da ispita kvalitetu vještačenja koja su provela upravna tijela i provjeri je li podnositelj imao smislenu priliku osporiti nalaze vještaka, Visoki upravni sud smatrao je da su konkretni prigovori podnositelja nebitni za donošenje odluke o njegovu zahtjevu za priznanje prava na obiteljsku mirovinu. Uzimajući u obzir činjenicu da se predmet odnosio na složenu ocjenu zdravstvenog stanja podnositelja zahtjeva nakon cerebralne paralize te imajući u vidu ograničen sadržaj vještačenja koja su provela upravna tijela, Sud teško može prihvatiti da je u ovom predmetu Visoki upravni sud imao dovoljno informacija da bi mogao zauzeti takav stav (usporedi *Mantovanelli protiv Francuske*, 18. ožujka 1997., stavak 36., *Izvješća o presudama i odlukama 1997-II*; *Van Kück protiv Njemačke*, br. 35968/97, stavak 62., ECHR 2003-VII, i gore navedeni predmet *Letinčić*, stavak 66.).

10. Kad je riječ o tvrdnji Vlade da podnositelj zahtjeva u svojoj upravnoj tužbi nije predložio provođenje daljnjeg vještačenja ili saslušanje vještaka upravnih tijela, Sud primjećuje da se postupak u podnositeljevu predmetu vodio prema Zakonu o upravnim sporovima iz 1977. Za razliku od Zakona o upravnim sporovima iz 2010., prema kojem upravni sud slobodno ocjenjuje dokaze i utvrđuje činjenice i prema kojem stranke mogu predlagati dokaze kao što su vještačenja i saslušanja svjedoka (vidi *Krunoslava Zovko protiv*

Hrvatske, br. 56935/13, stavak 24., 23. svibnja 2017.), prema Zakonu o upravnim sporovima iz 1977. upravni sud u načelu je odlučivao o predmetu na temelju činjenica utvrđenih u upravnom postupku (vidi gore navedeni predmet *Letinčić*, stavak 25.). Vlada nije dostavila nikakvu presudu donesenu na temelju Zakona o upravnim sporovima iz 1977. koja pokazuje da su saslušani vještaci upravnih tijela ili da je na zahtjev stranke provedeno neovisno vještačenje.

11. Ovaj bi predmet stoga trebalo razlikovati od predmeta protiv Hrvatske u kojima se primjenjivao Zakon o upravnim sporovima iz 2010. (vidi, primjerice, gore navedeni predmet *Krunoslava Zovko*, stavak 51.; i *Trbojević protiv Hrvatske* (odl.) [Odbor], br. 57228/13, stavak 39., 15. svibnja 2018.) i u kojima se stranke nisu pojavile na ročištu ili predložile dokaze u prilog svojim tvrdnjama.

12. U skladu s tim, s obzirom na postupovne nedostatke povezane s nalazima i mišljenjima vještaka upotrijebljenima za odlučivanje o osnovanosti podnositeljeva zahtjeva, a koje Visoki upravni sud nije ispravio, Sud utvrđuje da je u ovom predmetu došlo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije.

PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

13. Podnositelj zahtjeva potraživao je 516.129,03 eura (EUR) na ime naknade materijalne štete i 4.000,00 eura na ime naknade nematerijalne štete te 830,00 eura na ime troškova i izdataka.

14. Vlada je potraživanja smatrala neosnovanima i nepotkrijepljenima.

15. Sud ne nalazi nikakvu uzročno-posljedičnu vezu između utvrđene povrede i navodne materijalne štete, stoga odbacuje taj zahtjev. Međutim, podnositelju zahtjeva dosuđuje iznos od 4.000,00 EUR na ime naknade nematerijalne štete, uvećan za sve poreze koji bi se mogli zaračunati.

16. Uzimajući u obzir dokumente koje posjeduje, Sud smatra razumnim dosuditi iznos od 650,00 eura na ime troškova i izdataka po svim osnovama, uvećan za sve poreze koji bi se mogli zaračunati podnositelju zahtjeva.

IZ TIH RAZLOGA SUD JEDNOGLASNO

1. *utvrđuje* da je zahtjev dopušten
2. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije
3. *presuđuje*
 - (a) da tužena država podnositelju zahtjeva treba u roku od tri mjeseca isplatiti sljedeće iznose:
 - (i) 4.000 EUR (četiri tisuće eura), na ime naknade nematerijalne štete, uz sve poreze koji bi se mogli zaračunati;

PRESUDA BOSILJEVAC protiv HRVATSKE

- (ii) 650,00 EUR (šeststo pedeset eura) na ime troškova i izdataka, uvećano za sve poreze koji bi se mogli zaračunati podnositelju zahtjeva;
 - (b) da se od proteka prethodno navedena tri mjeseca do namirenja plaća obična kamata na navedene iznose koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda;
4. odbija preostali dio zahtjeva podnositelja za pravednu naknadu.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 18. travnja 2023. u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Dorothee von Arnim
Zamjenica tajnika

Pauliine Koskelo
Predsjednica

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST STUDIO d.o.o.
Miramarska 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72466496524